

Concurs de admitere la Institutul Național al Magistraturii
Concurs de admitere în magistratură
2022-2023

Proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice

DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL
4 februarie 2023

BAREM

VARIANTA NR. 2

SUBIECTUL 1- 6,5 puncte

Cerințe de drept procesual civil: (3,75 pct.)

1. Identificați și motivați care dintre măsurile instanței din etapa scrisă (inclusiv în procedura de verificare și regularizare) a procesului sunt eronate din punct de vedere procedural -(0,90 p.)

a) în mod eronat instanța a pus în vedere reclamantului, sub sancțiunea anulării cererii, să indice CNP-ul pârâtului și să depună interogatoriul pentru pârât. În privința CNP-ului legea prevede că acesta va fi indicat de reclamant *doar în măsura în care acesta îl cunoaște*. Doar interogatoriul persoanelor în privința cărora legea prevede că acestea urmează a răspunde în scris trebuie atașat cererii, iar nu și cel ce urmează a fi luat unor persoane fizice ca cele din speță. În plus, nearătarea dovezilor pe care se sprijină cererea nu este prevăzută sub sancțiunea anulării cererii, ci a decăderii- [art.194, lit.a) teza a II-a C.proc.civ., art.200 alin.(4) rap. la art.194 lit.e) C.proc.civ., art. 254 alin.(1) C.proc.civ.]; - (0,35p.)

b) în mod eronat instanța a dispus anularea cererii în procedura regularizării deoarece, pe de o parte, singurele solicitări neîndeplinite de reclamant au fost cele care nu constituiau obligații care să atragă anularea, iar, pe de altă parte, chiar dacă AR a depus la instanță împuternicirea avocațială (care lipsea), cu depășirea termenului legal de 10 zile (în 28.03.2022), potrivit legii, *actul de procedură nu va fi anulat dacă până în momentul pronunțării asupra excepției de nulitate a dispărut cauza acesteia*. Or, instanța a pronunțat încheierea de anulare abia la data de 31.03.2022, când cerința era deja acoperită. - [art. 177 alin. (3) C.proc.civ.] - (0,30 p.)

c) în mod eronat instanța i-a pus în vedere reclamantului să depună răspuns la întâmpinare și întâmpinare la cererea reconvențională, sub sancțiunea anulării cererii. Răspunsul la întâmpinare este facultativ, iar nu obligatoriu. Sancțiunea în cazul nedepunerii întâmpinării la cererea reconvențională nu este nulitatea, ci decăderea pârâtului-reclamant din dreptul de a propune probe și de a invoca excepții, afară de cazul când legea prevede altfel, în apărare la cererea reconvențională.- [art. 201 alin.(2) C.proc.civ., art. 208 alin. (2) C.proc.civ.] - (0,25 p.)

2. Motivați dacă a procedat corect instanța la termenul din 23.05.2022, atunci când a dispus calificarea cererii în nulitate absolută ca fiind o cerere în nulitate relativă.- (0,30 p.)

[Handwritten signatures and initials]

Deși calificarea cererii ca fiind una în nulitate relativă a fost corectă, instanța nu a procedat legal deoarece, mai înainte de a dispune calificarea cererii, trebuia să pună, în prealabil, în discuția părților, această chestiune de drept. Nepunând în discuția părților calificarea cererii, instanța a încălcat principiul contradictorialității deoarece, potrivit legii, instanța dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecării, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire, însă, este obligată să pună în discuția părților calificarea juridică exactă. [art. 14 CPC, art. 22 alin.(4) CPC, art. 1214 C.civ.]

3. Explicați motivat cum se vor soluționa excepțiile procesuale unite cu fondul.- (1,10 p.)

a) instanța va respinge ca neîntemeiată excepția prescripției extinctive în privința primului capăt din cererea principală deoarece, termenul de prescripție de 6 luni pentru exercitarea acțiunii în pronunțarea unei hotărâri care ține loc de act de vânzare începe să curgă de la data la care contractul trebuia încheiat, respectiv de la data de 25.11.2021. Or, acțiunea a fost exercitată la data de 10.03.2022, în interiorul termenului de 6 luni - [1669 alin. (1)-(2) C.proc.civ. și art. 2537 pct.1 C.civ.]. – (0,25 p.)

b) instanța va respinge ca neîntemeiată excepția de prematuritate a cererii de partaj deoarece, atâta vreme cât acest capăt de cerere este dedus judecării simultan cu primul capăt de cerere, soluționarea cererii accesorii de partaj depinzând de soluționarea celui dintâi, nu se poate susține că dreptul/interesul la acțiune nu ar fi născute și actuale. Soluția de admitere a primului capăt de cerere are ca efect constatarea calității de coproprietar al reclamantului asupra terenului, fapt care îl îndreptățește să solicite și partajul acestuia prin aceeași cerere de chemare în judecată. - [art. 30 alin.(3)-(4); art.32 alin.(1) lit.d) și art.33 C.proc.civ.]. – (0,25 p.)

c) excepția de prescripție a acțiunii în anulare este întemeiată deoarece actul juridic (promisiunea bilaterală de vânzare) a cărui anulare se cere a fost încheiată la data de 5.12.2011, iar prin acest act, între altele, s-a prevăzut expres faptul că părțile urmează să realizeze și partajul imobilului, în termen de cel mult 3 luni de la data vânzării. Așadar, dacă dolul pretins de AS constă în faptul că AR l-ar fi convins să încheie actul promițându-i că "niciodată nu vor ieși din indiviziune și vor beneficia împreună de întreaga suprafață de teren și de culturile de pe acesta", atunci această împrejurare a fost cunoscută (dolul ar fi fost descoperit) chiar de la data încheierii actului. Întrucât termenul de prescripție de 3 ani începe să curgă din ziua în care dolul a fost descoperit, rezultă că o cerere în anulare întemeiată pe dolul pretins de AS s-a prescris la data de 5.12.2014. [art. 2529 alin.(1) lit.b) C.civ. și art. 2517 C.civ.]. - (0,50 p.)

4. Calificați, după criteriile clasificării cererilor în justiție, cererea lui AR de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de act de vânzare-cumpărare a unui imobil - (0,25p.)

Cererea cererea lui AR de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de de act de vânzare-cumpărare a unui imobil este o *cerere principală, patrimonială, personală imobiliară.*

[Art.30 alin.(3) C.proc.civ. și Dec. ICCJ (RIL) nr.8/2013 ref. art.1669 C.civ.];

5. Motivați dacă măsurile instanței de la termenele din 20.06.2022 și 22.08.2022 cu privire la proba cu interogatoriile părților sunt corecte sau nu. - (0,85 p.)

Măsurile au fost corecte. La termenul de judecată din 23.05.2022, la care instanța a pus în vedere părților să formuleze interogatoriul, sub sancțiunea decăderii din probă și să se prezinte pentru a răspunde la acesta la termenul din 20.06.2022, AS a fost prezent și a susținut că nu are nevoie de avocat. Potrivit legii, *partea prezentă la încuviințarea probei cu interogatoriu, când s-a stabilit și termenul pentru luarea acestuia, are termen în cunoștință și nu va mai fi citată pentru administrarea interogatoriului.* În consecință, este neîntemeiată critica lui AS conform căreia nu ar fi fost citat cu mențiunea de a se prezenta personal la interogatoriu, aspect care ar atrage nulitatea parțială a încheierii de ședință din 20.06.2022 și refacerea acestui act de procedură – (0,35 p.).

Nulitatea actului de procedură este sancțiunea care intervine atunci când acesta a fost efectuat cu nerespectarea cerințelor legale, or, în speță, măsurile instanței au respectat legea procesuală – (0,25 p)

În mod corect instanța l-a decăzut pe AS din proba cu administrarea interogatoriului solicitat a-i fi luat lui AR, în condițiile în care la termenul din 20.06.2022 AS a lipsit nejustificat, motivele acestuia prezentate instanței la termenul din 22.08.2022 neputând fi primite, AS aflându-se în culpă pentru neformularea interogatoriului în termenul indicat de instanță, sub sancțiunea decăderii din probă. – (0,25p.)

6. În ipoteza în care, în proces ar interveni AD (soția lui AS), formulând o cerere de intervenție accesorie în favoarea pârâtului-reclamant, iar instanța - deși ar admite-o în principiu – ulterior, prin hotărârea de dezinvestire, ar omite să se pronunțe și în privința acestei cereri, ar putea AD exercita calea apelului ? Motivați.- (0,35 pct.)

Dacă prin sentința dată instanța ar omite să se pronunțe asupra cererii de intervenție, partea interesată (intervenienta) poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara apel împotriva sentinței pronunțate. Completarea hotărârii nu se poate cere pe calea apelului (neexistând un drept de opțiune). [art. 444 alin.(1) C.proc.civ și art. 445 C.proc.civ.]

Cerințe de drept civil: (2,75 p.)

1. Explicați dacă motivarea dolului dată de AS corespunde sau nu acestui viciu de consimțământ. - (0,25 p.)

Motivarea faptică a lui AS, conform căreia AR l-ar fi convins să încheie actul promițându-i că "niciodată nu vor ieși din indiviziune și vor beneficia împreună de întreaga suprafață de teren și de culturile de pe acesta" nu corespunde unei erori provocate de manopere frauduloase ale lui AR. În plus, chiar în promisiunea de vânzare era stipulat în mod expres faptul că *în termen de cel mult 3 luni de la data vânzării să se realizeze și partajul imobilului, clauză asumată și de AS*. De asemenea, legea prevede imperativ că partajul poate fi cerut oricând, precum și că nimeni nu poate fi obligat a rămâne în indiviziune. - [art. 1214 alin. (1) C.civ., art.669 C.civ., art.1143 alin.(1) C.civ.] -

**Notă: Chiar dacă norma art.1143 alin.(1) C.civ. e situată topografic între dispozițiile generale din cadrul partajului succesoral, se admite unanim că această prevedere are aplicabilitate generală, în orice tip de partaj/ieșire din indiviziune.*

2. În ipoteza în care, la data de 10.02.2021, AS ar încheia o nouă promisiune de vânzare, cu o altă persoană (GD), pentru întreg terenul de 1200 mp (printr-un înscris sub semnătură privată, cu dată certă dată de un avocat), iar GD ar emite pretenții să intre în posesia și folosința terenului până la încheierea actului autentic de vânzare, potrivit clauzelor contractuale din actul său, poate AR să-i opună acestuia inalienabilitatea cotei de ½ din bunul ce face obiectul promisiunii de vânzare ? - (0,25 p.)

Întrucât legea prevede că, *în convențiile din care se naște obligația de a transmite în viitor proprietatea către o persoană determinată, clauza de inalienabilitate este subînțeleasă și cu atât mai mult cu cât AR, încă din anul 2011, notase în cartea funciară a imobilului promisiunea sa de vânzare, el este îndreptățit și îi poate opune lui GD inalienabilitatea cotei de ½ din bunul ce face obiectul promisiunii de vânzare.* [Art.627 alin.(4) C.civ., art.902 alin.(2) pct.12 C.civ.]

3. Prin raportare la datele speței, având în vedere și faptul că expertiza topografică a evidențiat 2 loturi egale de 600 mp, Lotul 1 din stânga (pe care e situată casa lui AR) și Lotul 2 din dreapta (pe care e situată casa lui AS), indicați soluția pe care ar putea-o pronunța instanța cu

gj

3
[Signature]

[Signature]

privire la cererea principală formulată de AR, ținând cont și de efectele admiterii sau respingerii, după caz, a excepțiilor procesuale unite cu fondul, astfel cum le-ați soluționat anterior.- (0,50 p.)

a) Instanța va admite cererea formulată de reclamantul AR și va dispune ca hotărârea să țină loc de act de vânzare (va constata intervenită vânzarea-cumpărarea) între acesta și vânzătorul AS, având ca obiect cotă de $\frac{1}{2}$ din imobilul teren intravilan în suprafață măsurată de 1200 mp, situat în Chitila, jud. Ilfov, conform raportului de expertiză topografică întocmit în cauză, pentru prețul total de 80.000 Euro. – (art. 1669 C. Civ.) (0,25 p.)

b) Constatând că AR a devenit coproprietar în cotă de $\frac{1}{2}$ asupra terenului de 1200 mp, va admite și cererea de partaj, dispunând ieșirea din indiviziune, atribuindu-i lui AR Lotul 1 din stânga, pe care e situată casa sa, iar lui AS îi va atribui Lotul 2 din dreapta, pe care e situată casa acestuia. - [art.676 alin.(1) C.civ.] - (0,25 p.)

4. Argumentați detaliat, prin raportare la toate datele speței, soluția pe care o va pronunța instanța asupra cererii de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de contract. - (1,50 p.)

Potrivit legii (art. 1279 coroborat cu art. 1669 C. Civ.), atunci când una dintre părțile promisiunii bilaterale de vânzare refuză, nejustificat, să încheie contractul promis, cealaltă parte, care și-a îndeplinit propriile obligații, poate să ceară instanței pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract, dacă toate celelalte condiții de validitate sunt îndeplinite. Pentru ca instanța să poată să pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract, este necesară îndeplinirea mai multor condiții cumulative (0,25p.). Astfel:

- condiția ca între părți să fie încheiată o promisiunea bilaterală de vânzare cu privire la imobilul în litigiu este îndeplinită în cauză, între părți fiind încheiată promisiunea bilaterală de vânzare autentică din 5.12.2011;- (0,10 p.)

- condiția ca bunul ce reprezintă obiectul derivat al actului să fie în circuitul civil la momentul pronunțării hotărârii [întrucât numai bunurile aflate în circuitul civil pot forma obiectul unei prestații contractuale (art. 1229 C.Civ.)] este îndeplinită, așa cum rezultă din datele și probele dosarului, imobilul fiind proprietate privată, iar dreptul de proprietate fiind înscris în cartea funciară, neexistând nicio îngrădire privitoare la dobândirea sau înstrăinarea acestuia; - (0,20 p.)

- condiția care se referă la calitatea de proprietar al bunului care face obiectul promisiunii, în persoana promitentului-vânzător (întrucât hotărârea care ține loc de contract de vânzare-cumpărare are caracter constitutiv de drepturi) este îndeplinită, AS dobândind dreptul de proprietate prin actul de donație și având întabulat în cartea funciară acest drept; - (0,15 p.)

- condiția legală [art. 1279 alin. (3) C. Civ.] potrivit căreia partea care solicită pronunțarea hotărârii care să țină loc de contract trebuie să-și fi îndeplinit propriile obligații este îndeplinită. În promisiunea bilaterală de vânzare încheiată între părți s-a prevăzut pentru promitentul-cumpărător obligația de a plăti un preț de 80.000 Euro, care a fost achitat la momentul încheierii antecontractului, astfel cum rezultă din cuprinsul promisiunii de vânzare-cumpărare și din extrasul bancar anexat cererii principale. - (0,25 p.)

- condiția de fond potrivit căreia, pentru ca instanța să poată proceda la pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract, este necesar să existe refuzul nejustificat al promitentului – vânzător de a încheia contractul. Potrivit legii (art. 1548 C. Civ. - ”culpa debitorului unei obligații contractuale se prezumă prin simplul fapt al neexecutării”), se instituie o prezumție legală relativă de culpă în neexecutarea obligației, sarcina probei în vederea răsturnării acesteia revenind debitorului obligației. Or, AS nu a răsturnat această prezumție. Mai mult, dovada certă a refuzului de neexecutare rezultă din actul emis de notar prin care acesta a constatat că AS nu s-a prezentat la notariat pentru încheierea contractului, deși fusese notificat prin executor judecătoresc în acest sens. - (0,30 p.)

Ca atare, prin hotărârea pe care o va pronunța, instanța doar va suplini consimțământul promitentului care nu și-a îndeplinit, în mod nejustificat, obligația de a încheia contractul, promisiunea de vânzare putând fi executată în natură sub forma pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, în lipsa refuzului nejustificat al promitentului-vânzător. - (0,25 p.)

4
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

5. În cazul admiterii cererii de partaj, ce caracter ar avea hotărârea pronunțată și care ar fi efectele acesteia? -(0,25p.)

Hotărârea de partaj are caracter constitutiv de drepturi, fiecare coproprietar devenind proprietarul unic asupra bunului/bunurilor atribuit(e) de la data rămânării definitive a hotărârii.

În cazul imobilelor, deși Codul civil prevede că efectele juridice ale partajului se produc *numai dacă hotărârea judecătorească definitivă a fost înscrisă în cartea funciară*, această dispoziție va fi aplicabilă numai după finalizarea lucrărilor de cadastru pentru fiecare unitate administrativ-teritorială. Până la acest moment, înscrierea în cartea funciară a hotărârii definitive de partaj se face numai în scop de opozabilitate față de terți. - (art. 680 C.civ. coroborat cu art. 56 alin. 1 și 2 din Legea nr.71 din 2011 pentru punerea în aplicare a Codului Civil)

Subiectul II- 3 puncte

Cerințe de drept procesual civil: (1 punct)

1. Motivați dacă instanța a procedat corect amânând cauza pentru depunerea împuternicirii avocațiale, sub sancțiunea anulării cererii, deși X dăduse dreptul de reprezentare avocatului său prin declarație verbală făcută în fața instanței și consemnată în încheierea de ședință.

Da, instanța a procedat corect, întrucât doar în ceea ce privește împuternicirea dată unei persoane care nu are calitatea de avocat, dreptul de reprezentare poate fi dat și prin declarație verbală, făcută în fața instanței și consemnată în cuprinsul încheierii de ședință. Împuternicirea de a reprezenta o persoană fizică dată unui avocat se dovedește prin înscris, potrivit legilor de organizare și exercitare a profesiei, avocatul trebuind să depună împuternicirea avocațială. În acest sens, în mod corect a acordat un termen instanța pentru a se depune dovada calității de reprezentant, sub sancțiunea anulării cererii. [art. 82 alin. (1), art. 85 alin. (1) și (2) interpretate *per a contrario* și art. 85 alin. 3, art. 151 alin. (2) C.proc.civ.] - (0,50 p.)

2. Motivați dacă soluția de respingere a excepției lipsei calității procesuale active este corectă.

Da, soluția este corectă întrucât există identitate între titularul dreptului de creanță pretins și reclamantul din cererea de chemare în judecată, prin contractul de cesiune transmițându-se calitatea de creditor a cedentului la cesionar, ca urmare a transmiterii dreptului de creanță, efectul cesiunii fiind acela că debitorul cedat devine debitorul cesionarului, fiind obligat să plătească datoria direct acestuia din urmă, în condițiile legii. [art. 36 C.proc.civ. raportat la art.1566 C.civ. și art. 1573 alin. (1) C. civ.] – (0,25 p.)

3. În ipoteza în care, prin cererea inițială, reclamantul ar fi solicitat obligarea pârâtului atât la plata sumei de 30.000 euro (cu titlu de împrumut nerestituit), cât și la plata dobânzii legale penalizatoare, dobândă evaluată de acesta la momentul introducerii cererii la suma de 20.000 euro, arătați motivat care este instanța competentă din punct de vedere material să soluționeze cererea.

Instanța competentă din punct de vedere material să soluționeze o astfel de cerere este judecătoria, întrucât competența se stabilește în funcție de valoarea obiectului cererii arătate în capătul principal de cerere, nefiind avute în vedere accesoriile pretenției principale, precum dobânda.[art. 98 alin.(1) și alin. (2) C.proc.civ.] – (0,25 p.)

**Notă - este, de principiu, corectă și eventuala referire la art.123 alin.(1) C.proc.civ., dar nu e necesară în speță, astfel că neindicarea aspectului prorogării legale de competență nu va fi depunctat.*

Cerințe de drept civil: (2 puncte)

5
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

1. Având în vedere datele speței, arătați motivat dacă plata făcută de Y (debitorul cedat) lui Z (cedent) la data de 12.09.2021 este valabilă sau nu.

Plata efectuată de către Y lui Z la data de 12.09.2021 este valabilă, întrucât la acea dată debitorul cedat nu primise notificarea cesiunii de creanță, aceasta primind-o ulterior, la data de 03.11.2021, după acest ultim moment, debitorul fiind ținut să îi plătească cesionarului. Până la momentul acceptării sau comunicării cesiunii de creanță, debitorul se poate elibera numai plătindu-i cedentului. [art. 1578 alin. (1) lit.b) și alin. (2) Cod civil] - (0.50 p.)

2. Plecând de la premisa că susținerile reclamantului sunt dovedite cu înscrisurile depuse, motivați dacă intervenise sau nu prescripția dreptului de a solicita plata creanței rezultate din contractul de împrumut.

Nu, nu a intervenit prescripția dreptului de a solicita plata creanței rezultate din contractul de împrumut, întrucât momentul de curgere a termenului de prescripție de 3 ani este reprezentat de termenul de restituire stabilit de către cedent și debitorul cedat (01.10.2018), termen care a fost însă întrerupt atât prin solicitarea de acordare a unui termen de grație, transmisă de către debitor cedentului la data de 25.10.2020, cât și prin plata parțială a datoriei la data de 12.09.2021. Or, întreruperea șterge prescripția începută înainte de a se fi ivit cauza de întrerupere, iar după întrerupere curge un nou termen de prescripție, de același fel. Așadar, cererea de chemare în judecată este formulată înăuntrul acestui ultim termen al prescripției extinctive. [art. 2537 pct. 1 teza a II-a, art. 2538 alin. (2), art. 2541 alin. (1), (2) și (3) C.civ.] - (0.50 p.)

3. În plus față de datele speței, dacă reclamantul ar fi solicitat obligarea pârâtului la plata dobânzii legale penalizatoare, ar fi putut instanța dispune obligarea lui Y la plata acesteia ? În caz afirmativ, arătați motivat de la ce moment.

Da, instanța ar fi putut pronunța o soluție de admitere a acestui capăt de cerere, deoarece atunci când o sumă de bani nu este plătită la momentul exigibilității sale, creditorul are dreptul la daune moratorii, care se calculează de la scadență până la momentul plății, în quantumul prevăzut de lege, ținând cont că părțile contractului nu stabiliseră un anumit quantum.

Momentul de la care se va calcula dobânda legală penalizatoare este termenul de restituire prevăzut de părți în contract, și anume 01.10.2018, aceasta în condițiile în care cedentul nu acceptase prelungirea acestui termen cu 6 luni (potrivit notificării debitorului). (art. 1535 Cod civil) - (0.50 p.)

4. Independent de datele speței, atunci când o faptă ilicită delictuală constituie izvor al creanței, iar creditorul dorește să obțină obligarea debitorului la plata atât a debitului principal, cât și a dobânzii legale, motivați dacă este sau nu necesară punerea în întârziere a debitorului anterior introducerii cererii de chemare în judecată.

În acest caz, nu este necesară punerea în întârziere a debitorului de către creditor, deoarece debitorul se află de drept în întârziere, obligația sa născându-se din săvârșirea unei fapte ilicite extracontractuale, iar această ipoteză se circumscrie unuia dintre cazurile prevăzute de lege privind punerea în întârziere de drept. [art. 1523 alin. (2) lit. e) C. civ.] -(0,25 p.)

5. Independent de soluțiile asupra excepțiilor procesuale, arătați motivat care va fi soluția instanței cu privire la cererea de chemare în judecată.

Se va admite în parte cererea de chemare în judecată, cu privire la suma de 20.000 de euro, întrucât plata efectuată de către debitor cedentului a fost una valabilă, ținând cont de explicațiile de la punctul 1.

2

6
[Signature]

[Signature]

[Signature]

motiv pentru care cesionarul este îndreptăţit să primească doar diferenţa de 20.000 de euro. [art. 1578 alin. (1) şi (2) Cod civil] - (0,25 p.)

Notă: Orice formulări echivalente care exprimă aceeaşi idee cu cea inserată în barem se iau în considerare şi se punctează potrivit acestuia.

Textele de lege menţionate în cuprinsul baremului nu se punctează distinct.

Total: 10 puncte, din care 0,5 puncte se acordă pentru coerenţa în exprimare şi respectarea regulilor de gramatică şi ortografie.

Semnătura membrilor

Comisiei de elaborare a Subiectelor

